

[Ellemann-Jensen]

Det ser ud til, at de er tæt ved at have nået, hvad de ville i Bosnien, og hvad bliver så det næste? Kosovo ligger lige for med 1½ mio. albanere, og hvis serberne fortsætter dér med militære angreb og etniske udrensninger, kan det føre til en omfattende krig. Derfor *må* serberne stoppes – om nødvendigt med militær magt, og det må gøres dem klart, at der ikke er tale om tomme trusler. FN skal være rede til at efterleve sine resolutioner og anvende den magt, som medlemslandene skal stille til FN's rådighed.

Det er jo ingen let beslutning at bevæge sig fra den fredsbevarende og humanitære indsats og så ind i et direkte militært engagement. Det er en svær beslutning også for hvert enkelt medlem af dette Ting, som skal gøre sig de overvejelser, at tage et medansvar.

Det er også noget, der stiller store krav til ledelsen af indsatsen. Det er vigtigt at sikre det personel, der er på stedet, fra FN, fra EF, fra humanitære organisationer osv., og også her må vi være med til at sikre, at FN får mulighed for at arbejde så effektivt som muligt.

Man skal heller ikke nære illusioner om, at en militær indsats vil føre til en fred i området. En holdbar løsning på problemerne i det tidligere Jugoslavien kan kun etableres af parterne selv. De må føle sig forpligtet af den løsning, som de skal leve med, og derfor er det ikke noget, der kan påtvinges dem udefra. Det eneste, vi udefra kan opnå ved brug af magt og tvang, er at standse eller bremse fortsat brug af overmagt til at fremme egne interesser på andres bekostning.

Det er helt i FN-pagtens ånd at foretage sådan en indsats, og historikere vil vel i mange år frem i tiden prøve at finde svaret på, om det så er sket for sent – ganske som man stadig diskuterer, om verden handlede for sent i slutningen af 1930'erne, da det gjaldt om at standse nazismen.

Den pest, vi står over for i dag i det tidligere Jugoslavien, tåler sammenligning med nazismens pest over Europa, folkemord, etniske udrensninger, skånselsløs brug af militær overmagt, alt båret frem af ekstremt nationalistiske ledere. Jamen vi finder alle ingredienserne. Og derfor er tiden inde til at erkende, at alle muligheder for at undgå en militær indsats udefra er opbrugt. Nu gælder det om at standse en udvikling, som allerede har fået lov til at løbe

alt for langt. Hvis det ikke sker, vil der blive sendt et uhyre farligt signal til andre konfliktområder – nogle af dem ganske tæt ved vore grænser. Vi ved, at der overalt i Europa gærer etniske og nationale konflikter, der meget hurtigt kan udløse borgerkrige og nye flygtningestrømme. Og hvis der skabes det indtryk, at det internationale samfund ikke har viljen eller evnen til at gribe ind, kan vore drømme om et nyt fredeligt og helt Europa hurtigt forvandle sig til et mareridt, som vi troede lå gemt i historien. Men historien er ikke død, og vi kan risikere, at historien gentager sig; det er den lære, vi må drage af udviklingen i det tidligere Jugoslavien.

Danmark er allerede blandt de lande, som er stærkest engageret i den samlede internationale indsats i det tidligere Jugoslavien. Det gælder, både når vi ser på den absolutte indsats, og når vi måler den i forhold til vores størrelse. Danmark var med blandt de første, der gjorde en aktiv indsats, og sådan skal det også være, ellers kan vi ikke med troværdighed virke i det internationale samfund for en bedre og fredeligere verden.

Mange danskere har ydet en stor personlig indsats som FN-soldater, EF-monitorer, chauffører og flybesætninger i nødhjælpstransporter, medarbejdere i andre former for humanitær indsats og meget andet, og vi skylder dem alle en stor tak.

Vores deltagelse betyder, at danskere bliver sendt ud på opgaver, som kan være livsfarlige, og derfor hører vi naturligt nok mange mennesker spørge, om det da kan være meningen, at danskere skal vove liv og lemmer i en borgerkrig, som ikke er vores, og som foregår så langt borte. Og vi hører mange stille spørgsmålet, om det virkelig kan være det danske forsvars opgave at lade sig bruge i sådan en indsats. Det er naturlige spørgsmål at stille, og svaret er, at forsvaret af Danmark jo ikke standser ved Danmarks grænser. Når de idealer, som vi bygger vores samfundsform på, bliver angrebet andre steder, skal vi være med til at forsvare dem. Vi kan ikke lukke os selv inde og lade, som om det ikke kommer os ved, hvad der foregår andre steder. Det ville for øvrigt også undergrave vores egen sikkerhed.

Derfor har Danmark for længst forpligtet sig internationalt til at deltage i forsvaret af demokrati, frihedsrettigheder og menneskerettighe-